

ΒΙΚΙΠΑΙΔΕΙΑ
η ελεύθερη εγκυκλοπαίδεια

Το τετράδιο
της Wikipedia

ΒΙΚΙΠΑΙΔΕΙΑ
η ελεύθερη εγκυκλοπαίδεια

Το τετράδιο
της Wikipedia

ΣΥΓΓΡΑΦΗ ΑΡΘΡΩΝ ΣΤΗΝ WIKIPEDIA: ΣΥΝΤΟΜΟΣ ΟΔΗΓΟΣ

Αντί εισαγωγής

Η αξιοποίηση της εγκυκλοπαίδειας στην καθημερινότητά μας είναι προφανής και οι επιλογές πολλές. Σήμερα, με την ύπαρξη των διαδικτυακών πηγών μάλιστα, είναι και λιγότερο δαπανηρό από το παρελθόν αν και μένουν μερικά ράφια αδειανά στη βιβλιοθήκη εκεί που παλιά δέσποζε περήφανη η Εγκυκλοπαίδεια.

Το να συμμετέχει κάποιος στην συγγραφή της εγκυκλοπαίδειας χωρίς να είναι μέλος της Ακαδημίας, είναι μια νέα εμπειρία, μια πρωτόγνωρη ελευθερία και έκφραση προσωπικής δημιουργίας. Τούτο είναι πλέον δυνατό μέσω της Wikipedia, της μόνης διαδικτυακής εγκυκλοπαίδειας που αναπτύσσεται με τη συμβολή του καθενός από εμάς.

Όταν ξεκινά κάποιος να γράψει το πρώτο του λήμμα υπάρχει μια αγωνία, μια σειρά ερωτηματικών των βασανίζων.

Το παρόν είναι οι οδηγίες που έγραψε η καθηγήτρια κα Μίνα Θεοφιλάτου από το Εσπερινό Γυμνάσιο - Λύκειο Αργοστολίου για τους μαθητές της ώστε να τους καθοδηγήσει κατά τη συγγραφή των πρώτων τους λημμάτων.

Αποτελεί παράλληλα έναν πολύτιμο οδηγό για όλους εσάς που θέλετε να δημιουργήσετε το δικό σας λήμμα και να αναδείξετε εκείνο που κρίνετε σημαντικό.

Η Wikipedia, η διαδικτυακή εγκυκλοπαίδεια που συντάσσεται από εκατομμύρια εθελοντές σε 279 γλώσσες, έχει μια ισχυρή παρουσία και στα ελληνικά (<http://el.wikipedia.org>). Με στόχο τον εμπλουτισμό της Wikipedia στα Ελληνικά και τη διεύρυνση της κοινότητας των συντακτών των χρηστών, το Εθνικό Δίκτυο Έρευνας και Τεχνολογίας (grnet.gr) σε συνεργασία με την εταιρεία Ελεύθερου Λογισμικού Λογισμικού Ανοικτού Κώδικα (ellak.gr) και την ελληνική κοινότητα της Wikipedia, υλοποιούν δράσεις για την ενεργοποίηση εθελοντών αλλά και τη διάδοση της Wikipedia, στο πλαίσιο του Προγράμματος «Δες την Ψηφιακά 2.0» του Υπουργείου Παιδείας.

mywikipedia.gr

Εισαγωγή

Η εργασία σας για το Β' τετράμηνο στο μάθημα της Πληροφορικής είναι η συγγραφή ενός (τουλάχιστον) άρθρου στη Wikipedia. Η εργασία αυτή θα είναι ατομική: μπορείτε να συνεργαστείτε μεταξύ σας, αρκεί ο καθένας να υποβάλει από ένα (τουλάχιστον) άρθρο. Επιπλέον, στην πορεία του μαθήματος της Τεχνολογίας, θα προστεθούν νέα άρθρα ως αποτέλεσμα ομαδικής εργασίας, πάνω στα θέματα των Περιβαλλοντικών Προγραμμάτων μας (αιολική ενέργεια - ελιά).

Οι λόγοι για τους οποίους επιμένω στη Wikipedia είναι πολλοί, και συνοψίζονται στο Παράρτημα I του οδηγού αυτού. Ενθαρρύνω όλους σας να το διαβάσετε, χωρίς να τρομάξετε από την «επιστημονική» γλώσσα: αποτελεί μέρος της γραπτής εργασίας (paper) που υποβάλαμε στα πλαίσια του συνεδρίου RENES 2010, όπου παρουσιάσαμε την εργασία μας για τα Αιολικά Πάρκα της Κεφαλονιάς.

Μπορεί να σας φαίνεται δύσκολο (έως και ακατόρθωτο!) τώρα, αλλά μόλις εξοικειωθείτε θα δείτε ότι η εργασία συγγραφής άρθρων στη Wikipedia έχει πολλαπλά οφέλη. Το πιο απλό: θα μπορείτε - με περηφάνεια - να αναρτήσετε π.χ. το σύνδεσμο με το άρθρο σας στον Τοίχο σας στο facebook, ή να δείξετε τη σελίδα που φτιάξατε στους συγγενείς και φίλους σας. Θα γνωρίζετε ότι το άρθρο αυτό έχει συνεισφέρει στη διάδοση της γνώσης και της μάθησης. Και - γιατί όχι; - μπορεί να δείτε μια μέρα το υλικό σας να χρησιμοποιείται από κάποιον μαθητή/φοιτητή/επιστήμονα κ.ο.κ. ως πηγή στη δική του εργασία. Αυτό μου συνέβη στο συνέδριο RENES: με μεγάλη χαρά είδα καθηγητή του Πανεπιστημίου Πατρών να χρησιμοποιεί στην παρουσίασή του την παρακάτω φωτογραφία, την οποία εγώ τράβηξα (στο τραπέζι μου!) και ενσωμάτωσα στο άρθρο «Βιομάζα».

Ακολουθούν 10 εύλογες απορίες που πιθανότατα σας έχουν δημιουργηθεί... και οι απαντήσεις τους. Μετά θα βρείτε το Παράρτημα I όπως ανέφερα, και το Παράρτημα II που σας δίνει ένα πρακτικό παράδειγμα «αποδελτίωσης» μιας πηγής, για τη συγγραφή του αντίστοιχου άρθρου στη Wikipedia. Τέλος, στο Παράρτημα III σας δίνω μερικές ιδέες για υλικό που «λείπει» από τη Wikipedia, για να ξεκινήσετε...

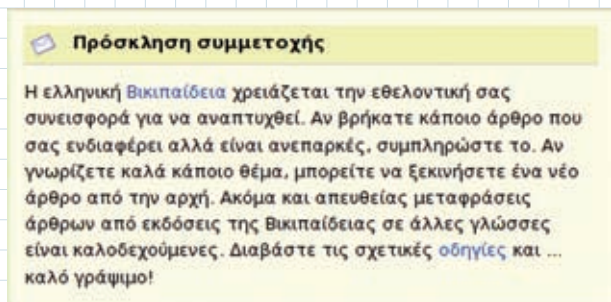

As πιάσουμε δουλειά βιοπόν! Το αποτέλεσμα θα σας ανταμείψει...

1. «Τι δουλειά έχω εγώ με τη Wikipedia;;;»

Χωρίς αμφιβολία, αυτή είναι η πρώτη ερώτηση που έρχεται στο μυαλό σας. «Δεν είμαι συγγραφέας, δεν είμαι επιστήμονας, δεν έχω καν απολυτήριο Λυκείου. Τι δουλειά έχω εγώ να γράφω άρθρα σε εγκυκλοπαίδεια;;;»

Κι όμως: έχεις κάθε δικαίωμα να γράψεις. Η Wikipedia δεν είναι μια οποιαδήποτε εγκυκλοπαίδεια: είναι η ελεύθερη εγκυκλοπαίδεια του Internet. Μάλιστα, σε ενθαρρύνει η ίδια στην αρχική της σελίδα να γίνεις συγγραφέας. Παρακάτω αντιγράφω (copy-paste) απόσπασμα από την αρχική της σελίδα (αν δεν με πιστεύεις, δεν έχεις παρά να πας στη σελίδα el.wikipedia.org και να το διαπιστώσεις!)

2. «Άντε λοιπόν, να γίνω συγγραφέας. Τι να γράψω;;;»

Η αμέσως επόμενη αμφιβολία: «αφού δεν είμαι ούτε συγγραφέας, ούτε επιστήμονας, ούτε καν απόφοιτος Λυκείου, τι θα μπορούσα να προσφέρω ΕΓΩ σε μια εγκυκλοπαίδεια;»

Κι όμως: μπορεί να μην είσαι τίποτα από τα παραπάνω, έχεις όμως ενδιαφέροντα (ασχολίες, χόμπι κλπ.) Έχεις έναν τόπο καταγωγής (η χώρα σου - ο νομός σου - η πόλη σου - το χωριό σου). Βλέπεις τηλεόραση: υπάρχει κάποια σειρά που να σου αρέσει ιδιαίτερα. Εργάζεσαι: έχει κάποιες ιδιαιτερότητες η δουλειά σου. Ακούς μουσική: έχεις κάποιο αγαπημένο είδος μουσικής, ή τραγουδιστή/συγκρότημα που προτιμάς. ΌΛΑ τα παραπάνω - και πολλά ακόμη, όπως μπορείς να φανταστείς - είναι υποψήφια θέματα για άρθρα στη Wikipedia. Καλό είναι να διαλέξεις ένα θέμα που το κατέχεις καλά, που σε ενθουσιάζει, ή που πιστεύεις ότι σε εμπνέει αρκετά ώστε να μπεις στη διαδικασία να διαβάσεις, να μάθεις, και να συλλέξεις υλικό και πηγές για το άρθρο σου.

3. «ΟΚ, αποφάσισα να γράψω ένα άρθρο για την Κεφαλονιά. Αλλά υπάρχει ήδη!!! Γμτ, με πρόλαβε άλλος... και τώρα τι κάνω;;;»

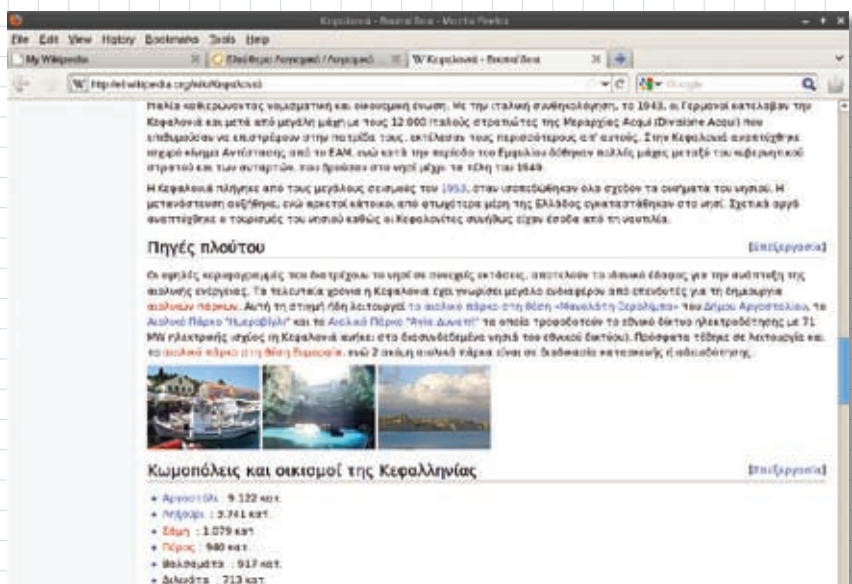
Επειδή ακριβώς η «Wiki» είναι ελεύθερη εγκυκλοπαίδεια, πιθανόν να σε έχει προλάβει άλλος στο άρθρο που θέλεις να δημιουργήσεις. Αυτό δεν είναι εμπόδιο, αφού σίγουρα κάτι ενδιαφέρον θα μπορείς να προσθέσεις στο υπάρχον άρθρο: μια πληροφορία, μια ολόκληρη παράγραφος, μια φωτογραφία...

Για παράδειγμα, το άρθρο Κεφαλονιά παρουσιάζει αυτή τη στιγμή την παρακάτω εικόνα:

Στο πρώτο πλαίσιο μας λέει ότι «Αυτό το άρθρο ή η ενότητα δεν αναφέρει τις πηγές του ή δεν περιέχει επαρκείς παραπομπές. Μπορείτε να βοηθήσετε την Wikipedia προσθέτοντας κατάλληλες πηγές και παραπομπές που να υποστηρίζουν το άρθρο». Αυτό σημαίνει ότι θα πρέπει κάποιος να διαβάσει το άρθρο, να βρει τα σημεία όπου λείπουν οι παραπομπές και να ανατρέξει σε έγκυρη βιβλιογραφία ώστε να διασταυρώσει τα γεγονότα που αναφέρονται, κατόπιν να σημειώσει τις πηγές στα αντίστοιχα σημεία. Να μια δουλειά που λείπει στο άρθρο «Κεφαλονιά» λοιπόν. Επιπλέον, το άρθρο έχει μόλις μια μεγάλη φωτογραφία, και τρεις μικρές. Καλό θα ήταν να προστεθούν μερικές! (Για το ανέβασμα φωτογραφιών θα μιλήσουμε σε επόμενη παράγραφο).

Διαβάζοντας το άρθρο (και σχεδόν οποιοδήποτε άρθρο στη Wikipedia) βλέπουμε ότι υπάρχουν λέξεις σε κόκκινα γράμματα. Αυτό σημαίνει ότι ο συγγραφέας, κάποιος χρήστης ή οι διαχειριστές έχουν επισημάνει ότι επιθυμούν να δημιουργηθεί άρθρο με τον τίτλο αυτό. Να άλλη μια δουλειά!

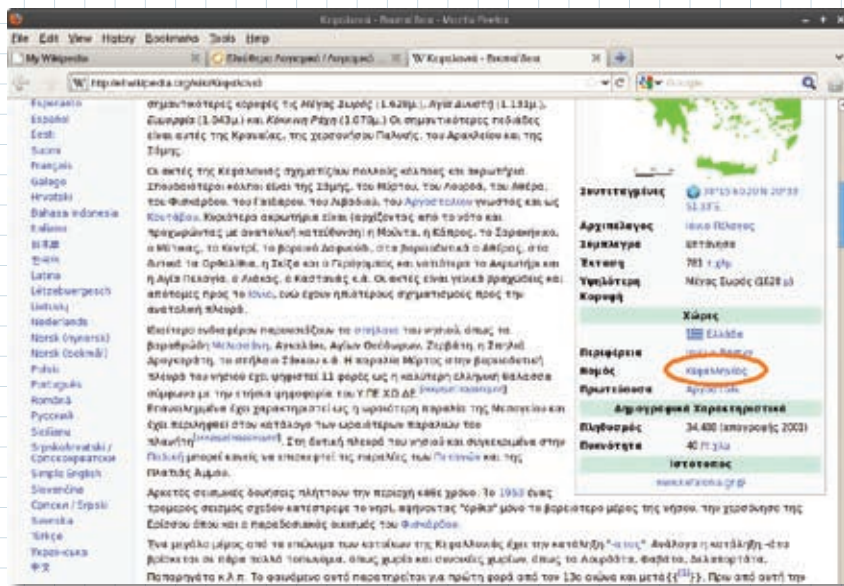
Δες τώρα την τελευταία παράγραφο:

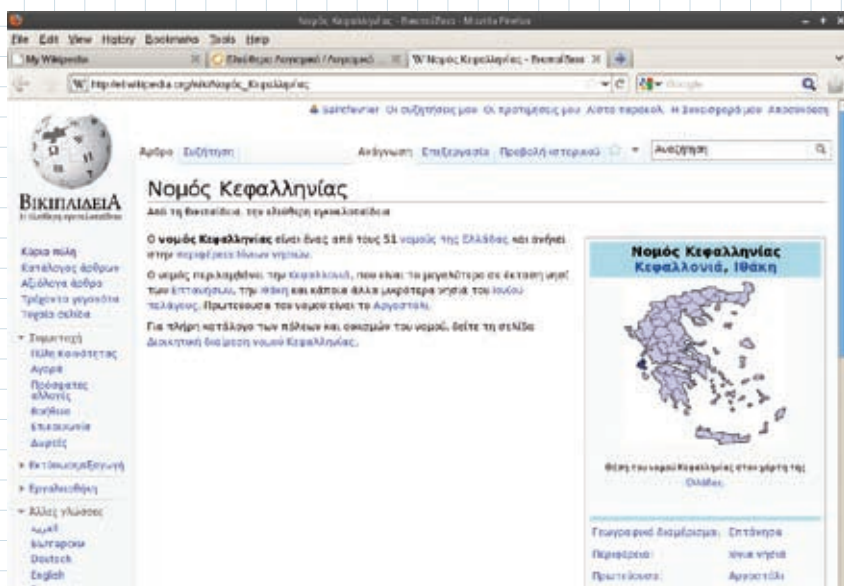
Την παράγραφο αυτή την πρόσθεσα εγώ, για να συνδέσω το νησί μας με τα υπόλοιπα άρθρα που γράψαμε για τις Ανανεώσιμες Πηγές Ενέργειας.

Βλέπετε ότι το «αιολικό πάρκο στη θέση Ευμορφία» είναι κόκκινο: δεν έχει γραφτεί ακόμη το άρθρο. Θα το γράψουμε εμείς, μετά την επίσκεψη που θα πραγματοποιήσουμε εκεί προσεχώς... (εκτός αν μας προλάβει άλλος! Ποτέ δεν ξέρεις... οπότε, στην περίπτωση αυτή όλο και κάποια φωτογραφία ή λεπτομέρεια θα έχουμε να προσθέσουμε).

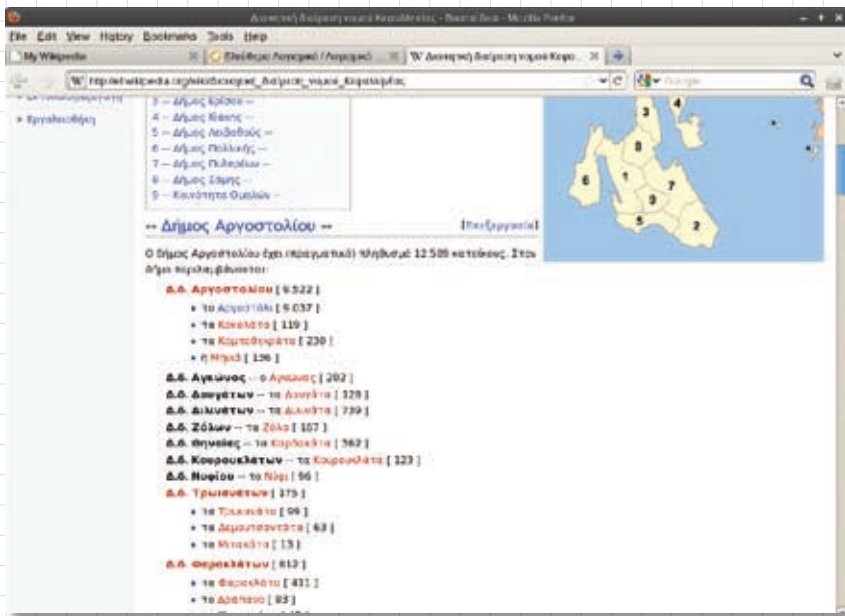
Στη συνέχεια, πατώντας στο δεξί πλαίσιο στο πεδίο «Νομός Κεφαλληνίας»:

«Ανοίγει» το άρθρο «Νομός Κεφαλληνίας»

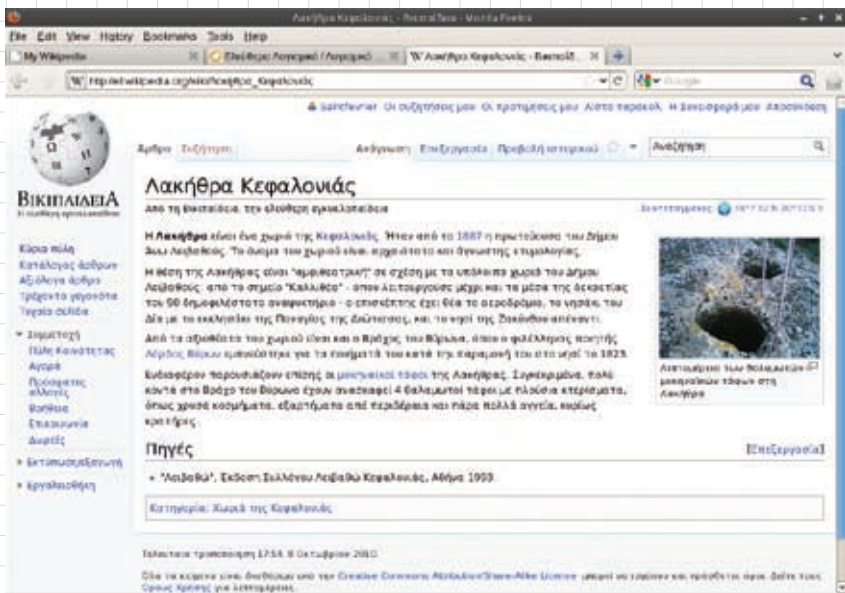

Και πατώντας «Διοικητική διαίρεση νομού Κεφαλληνίας» ανοίγει η λίστα με όλες τις πόλεις και τα χωριά του νομού

Τα περισσότερα είναι κόκκινα: εδώ κι αν υπάρχει δουλειά!!! (Θα μου πείτε, με το σχέδιο Καλλικράτης όλα αυτά θα αλλάξουν, αλλά μην ανησυχείτε: τα χωριά υπάρχουν χρόνια τώρα, δεν πρόκειται να εξαφανιστούν και από τις εγκυκλοπαίδειες!!!).

Ένα χωριό το έχει ήδη καλύψει το σχολείο μας:

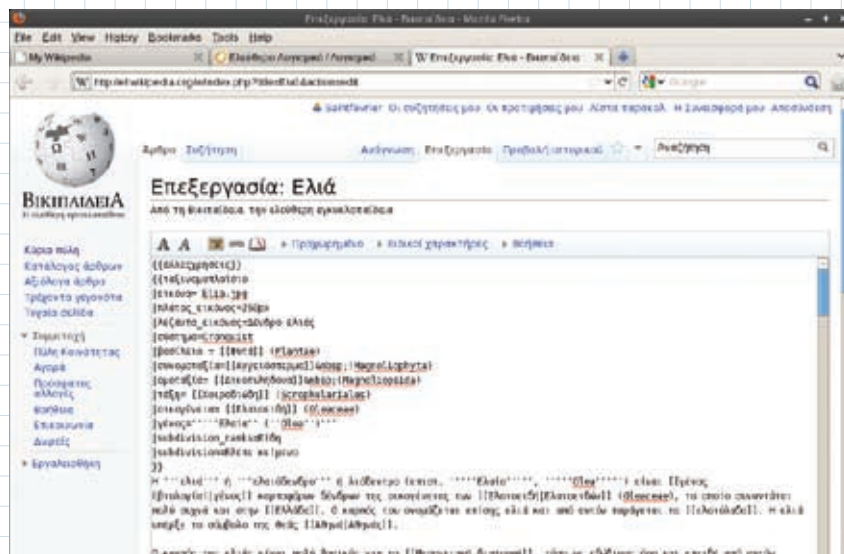

Όπως επίσης και μια από τις προσωπικότητες της Κεφαλονιάς (λίστα στο κάτω μέρος του άρθρου «Κεφαλονιά»):

4. «OK, πήρα μια ιδέα... μπορούμε να προχωρήσουμε στο ζουμί παρακαλώ;;; θέλω να γράψω!!!»

Θα χρησιμοποιήσω για παράδειγμα το άρθρο «Ελιά». Μια μέρα λοιπόν που γύρισα σπίτι μετά το λιμαζώμα, είχα όρεξη και έμπνευση και μπήκα κλασικά el.wikipedia.org, αναζήτησα το λήμμα «ελιά» και είδα ότι ήδη υπήρχε το άρθρο. Δεν είχε όμως παράγραφο για τη συγκομιδή της ελιάς. Να η ευκαιρία μου! Πάτσα την καρτέλα «Επεξεργασία» και είδα αυτό:

Πολύπλοκο φαίνεται, ε; Καθόλου! Είναι απλά η ίδια σελίδα στη μορφή «κώδικα» που χρησιμοποιεί η Wikipedia, και όπου μπορούμε να επεμβούμε. Πάτσα το κουμπί «προχωρήμενο», για να έχω διαθέσιμες όλες τις εντολές που χρειάζονται (μορφοποίηση, εισαγωγή εικόνας κλπ.) Κατέβηκα προσεκτικά στο σημείο που ήθελα να προσθέσω κείμενο, και δημιούργησα έναν τίτλο «επιπέδου 2», όπου έγραψα «Η συγκομιδή της ελιάς».

Στη συνέχεια έγραφα
το κείμενό μου,
και το αποτέλεσμα
ήταν κάπως έτσι:

Προχώρησα στο κάτω μέρος της σελίδας, έξω από το πλαίσιο επεξεργασίας, και πάτησα το κουμπί «προεπισκόπηση» για να δω πώς θα μοιάζει στην τελική του μορφή το κομμάτι μου. (Εδώ θέλει προσοχή, να μην «φύγουμε» κατά λάθος από τη σελίδα, γιατί θα χαθούν αυτά που γράψαμε! Γι' αυτό για μεγάλα άρθρα είναι προτιμότερο να τα γράψουμε πρώτα σε έναν επεξεργαστή κειμένου - π.χ. στο LibreOffice - και μετά να κάνουμε «αντιγραφή-επικόλληση» στο σημείο που θέλουμε, ώστε να μην κινδυνεύσουμε να χάσουμε το κείμενό μας). Πηγαίνοντας πάνω-κάτω μεταξύ πλαισίου επεξεργασίας και προεπισκόπησης, έκανα τις διορθώσεις που ήθελα.

Όταν ήμουν πλέον ικανοποιημένη με το αποτέλεσμα, πάτησα «αποθήκευση». Το δικό μου «λιθαράκι» γνώσης στο θέμα της Ελιάς, ήταν πλέον διαθέσιμο σε όλον τον κόσμο! Και μάλιστα συνοδευόμενο από αντίστοιχη φωτογραφία.

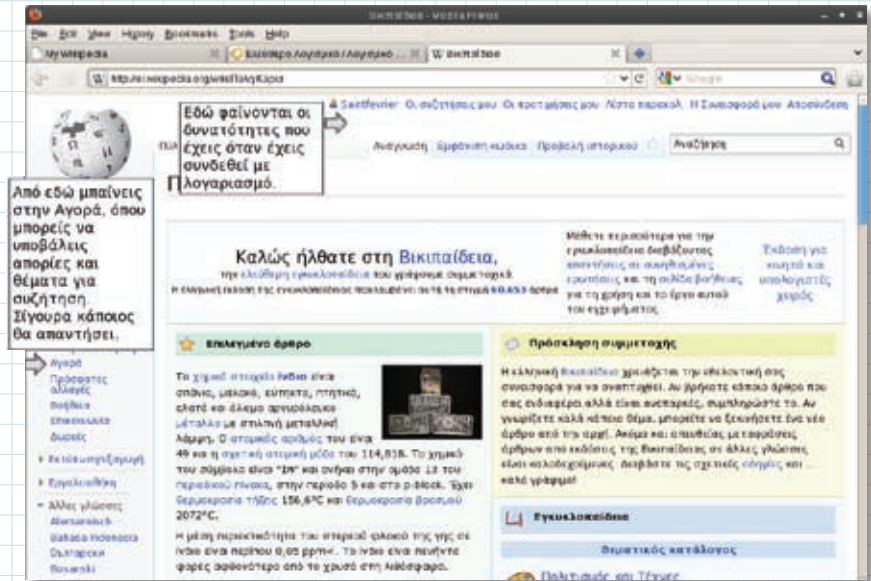

5. Ωραία! Μπορώ κι εγώ να προσθέσω φωτογραφία;

Και βέβαια! Η επιφόρτωση φωτογραφιών, βίντεο και άλλων πολυμεσικών αρχείων είναι καλοδεχούμενη από τη Wikipedia. Πας στην αριστερή στήλη, και πατάς «εργαλειοθήκη» Εκεί ανοίγει μια λίστα: πατάς στο σύνδεσμο «επιφόρτωση αρχείου», και ακολουθείς τις οδηγίες που σου δίνονται.

Τελευταία γίνεται μια προσπάθεια εμπλουτισμού της «αποθήκης πολυμέσων» της Wikipedia: το Wikimedia Commons. Και στην ελληνική Wikipedia υπάρχει προτροπή να ανεβάζουν οι χρήστες το υλικό τους εκεί, για να είναι διαθέσιμο σε όλες τις εκδόσεις της Wikipedia: λογικό είναι αυτό, αφού οι εικόνες δεν έχουν σύνορα γλωσσικά!

Επειδή όμως η διαδικασία επιφόρτωσης αρχείου είναι πιο πολύπλοκη διαδικασία - μέχρι να τη συνθίσεις - μπορείς να ζητήσεις βοήθεια από μένα, ή από κάποιον έμπειρο χρήστη, ή από τους ίδιους τους διαχειριστές (υπάρχει σελίδα γενικής συζήτησης και επίλυσης αποριών: είναι η «Αγορά», κατά την «Αγορά» της αρχαίας Αθήνας! Ανοίγει από την κεντρική σελίδα της Wikipedia el.wikipedia.org):

6. Υπάρχει τρόπος να παρακολουθώ τις αλλαγές ή προσθήκες που έχουν κάνει άλλοι χρήστες στο άρθρο μου;

Και βέβαια. Δεν μιλήσαμε ακόμα για τη δημιουργία λογαριασμού χρήστη: δεν είναι απαραίτητο να έχεις λογαριασμό για να γράφεις στη Wikipedia, είναι όμως απαραίτητος για να επιφορτώσεις αρχεία. Επιπλέον, αν δημιουργήσεις λογαριασμό θα έχεις μια σειρά από πλεονεκτήματα. Το βασικότερο από αυτά είναι η εύκολη παρακολούθηση της συνεισφοράς σου: στην παραπάνω εικόνα έχω συνδεθεί με το λογαριασμό μου (χρήστης Saintfevrier). Πατώντας στο σύνδεσμο «Η Συνεισφορά μου», μπορώ να δω με μια ματιά τις αλλαγές που έχουν γίνει στα κείμενα που επεξεργάστηκα.

7. Είναι απαραίτητο να προσθέσω πηγές και παραπομπές;

Άλλες φορές ναι, άλλες όχι... Την πρώτη πρώτη φορά που έγραψα στη Wikipedia, πρόσθεσα απλά δυο γραμμές στο άρθρο για την τηλεοπτική σειρά «Στο Παραπέντε». Σε τέτοια θέματα, δεν αναμένει κανείς βιβλιογραφία και επίσημα στοιχεία: αν η πληροφορία που είχα βάλει ήταν ανακριβής, θα την είχαν διορθώσει ή διαγράψει οι άλλοι χρήστες που έγραψαν μετά από μένα! Όμως υπάρχει ακόμα και τώρα, 4 χρόνια μετά...

Σε γενικές γραμμές όμως οι πηγές και η βιβλιογραφία είναι επιθυμητή, και σε πολλές περιπτώσεις απαραίτητη. Ένα από τα άρθρα για τα αιολικά πάρκα κινδύνεψε με διαγραφή, επειδή δεν είχε παραπομπές (η παραπομπή είναι σημείωση με αριθμό δίπλα σε μια λέξη ή φράση, που παραπέμπει σε επίσημη και έγκυρη ιστοσελίδα). Μόλις προστέθηκε η παραπομπή στη σελίδα της κατασκευάστριας εταιρίας, το πρόβλημα λύθηκε.

Υπάρχουν στη Wikipedia οδηγίες και κατευθύνσεις για το είδος των πηγών που είναι επιθυμητές.

8. Μπορώ να αντιγράψω από άλλες ιστοσελίδες, ή από βιβλία;

Η απάντηση εδώ είναι ξεκάθαρη: ΟΧΙ. Ένας συντάκτης της Wikipedia λειτουργεί όπως τον συγγραφέα, ή τον δημοσιογράφο: «συγκεντρώνει» το υλικό που χρειάζεται (ένα ή πολλά άρθρα σε βιβλία, εγκυκλοπαίδειες, επιστημονικά περιοδικά κλπ.) και συντάσσει ένα πρωτότυπο, δικό του άρθρο βασισμένο στις πληροφορίες που έχει στη διάθεσή του, και στην προσωπική του γνώση/εμπειρία. Άρθρα που είναι «καθαρή αντιγραφή» από άλλες ιστοσελίδες, θα πάρουν μέσα σε μια βδομάδα το πολύ το δρόμο της διαγραφής. Την είχαμε πάθει με το άρθρο «κακοδιαχείριση», που το αντιγράψαμε από το βιβλίο «Πολιτική & Δίκαιο» της Β' Λυκείου. Σε λίγες μέρες το διέγραψαν, και καλά έκαναν! Γι' αυτό, μην το σκεφτείτε καν...

9. Γνωρίζω καλά αγγλικά. Μπορώ να μεταφράσω κάποιο άρθρο από την αγγλική Wikipedia; Μπορώ να γράψω άρθρο στην αγγλική Wikipedia;

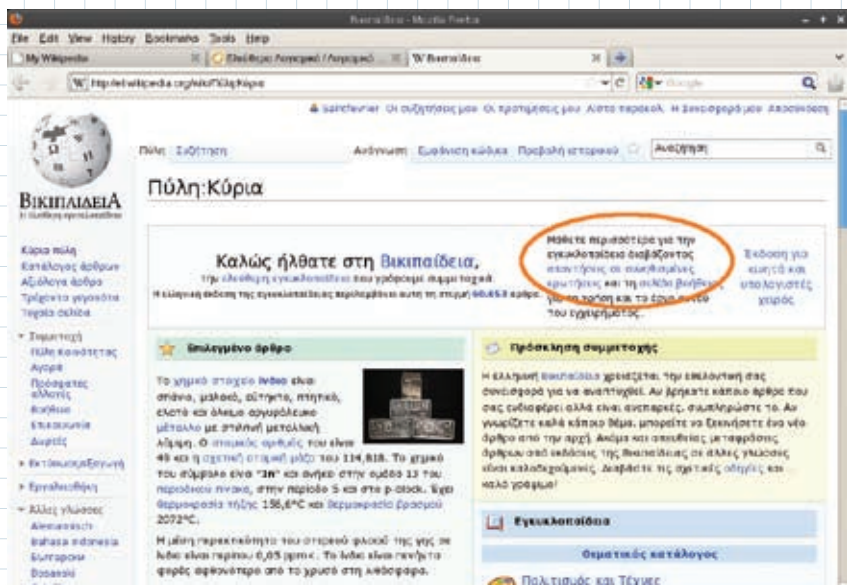
Και βέβαια! Όχι μόνο μπορείς, αλλά η Wikipedia σε ενθαρρύνει να το κάνεις... μέχρι και στα Ποντιακά μπορείς να γράψεις! (Δεν κάνω πλάκα: υπάρχει και Ποντιακή έκδοση της Wikipedia :))

Στην περίπτωση αυτή θα σε «βολέψει» να δημιουργήσεις ενοποιημένο λογαριασμό (unified login), που ισχύει δηλαδή σε όλα τα επιμέρους Wiki-«εγχειρήματα» (wiki-projects). Πληροφορίες στη σελίδα Unified Login της αγγλικής Wikipedia (en.wikipedia.org).

10. Έχω κι άλλες απορίες!!! Πού μπορώ να τις λύσω;;;

Ο οδηγός αυτός δεν έχει σκοπό να εξαντλήσει το θέμα «Wikimedia»: ο στόχος του είναι απλά να «σπάσει τον πάγο», να δείξει ότι η σύνταξη άρθρων δεν είναι και καμιά άφραστη και ακαταλαβίστικη υπόθεση... δεν είναι μόνο για επιστήμονες. Η Wikipedia χρειάζεται τη συμβολή όλων: του καθηγητή, του φοιτητή, του επιστήμονα ΑΛΛΑ ΚΑΙ του μαθητή, της νοικοκυράς, του αγρότη, του αθλητή... κάθε ανθρώπου που θέλει να συνεισφέρει στον ανεξάντλητο κόσμο της γνώσης!

Στις σελίδες «βοήθεια» και «συχνές ερωτήσεις» υπάρχει πλήθος θεμάτων που σχετίζονται με τη συγγραφή άρθρων στη Wikipedia. Οι σελίδες αυτές είναι εύκολα προσβάσιμες μέσω συνδέσμων από την αρχική σελίδα, όπως φαίνεται στην παρακάτω εικόνα.

Ακοιουθούν τα τρία παραρτήματα... ευχαριστώ, και ΚΑΛΟ ΓΡΑΨΙΜΟ!!!

ΠΑΡΑΡΤΗΜΑ Ι

Απόσπασμα από την εργασία «Τα Αιολικά Πάρκα της Κεφαλονιάς»,
RENES 2010, 10 - 12 Μαΐου 2010, Μέγαρο Αθηνών

ΟΙ ΑΝΑΝΕΩΣΙΜΕΣ ΠΗΓΕΣ ΕΝΕΡΓΕΙΑΣ ΣΤΗ WIKIPEDIA

Γενικά στοιχεία

Η Βικιπαίδεια (ο όρος προήλθε από το Αγγλικό Wikipedia σε ελεύθερη μεταγραφή) είναι μία διεθνής, ελεύθερου περιεχομένου, εξελισσόμενη δια συνεργασίας εγκυκλοπαίδεια, η οποία βρίσκεται στη διεύθυνση <http://www.wikipedia.org> στο Διαδίκτυο. Γράφεται σε συνεργασία από εθελοντές με το λογισμικό wiki, κάτι που σημαίνει ότι άρθρα μπορεί να προστεθούν ή να αλλάξουν από τον καθένα (Wikipedia, 2010)

Άρθρα της Wikipedia αναφέρονται τακτικά από τα Μέσα Μαζικής Ενημέρωσης και τον ακαδημαϊκό κόσμο, που την εγκωμιάζουν για τη δωρεάν διανομή και έκδοσή της καθώς και για το ευρύ φάσμα που καλύπτει. Εξαιτίας όμως της ανοικτής φύσης της, ο βανδαλισμός και η ανακρίβεια είναι μόνιμα προβλήματα (Wikipedia, 2010).

Τα προβλήματα αυτά αντιμετωπίζονται καθημερινά από τους διαχειριστές της, οι οποίοι εθελοντικά και με βάση την ομολογουμένως μεγάλη εμπειρία τους, φροντίζουν για τη συμπλήρωση, ανακατεύθυνση, διαγραφή, επισήμανση και επέμβαση γενικότερα στα άρθρα, ώστε η Wikipedia να διατηρεί στο μέγιστο δυνατό βαθμό τους τρεις πυλώνες της πολιτικής της: Ουδετερότητα, Επαληθευσιμότητα, Όχι Πρωτότυπη Έρευνα.

Γιατί Wikipedia, και όχι κάποια άλλη μορφή δημοσίευσης στο Internet;

Με βάση τα παραπάνω, θα μπορούσε κάποιος δικαίως να αναρωτηθεί αν η Wikipedia είναι όντως ο καταλληλότερος χώρος ανάρτησης άρθρων, τόσο από άποψη εκπαιδευτικής αξίας, όσο και από εγκυκλοπαιδικής εγκυρότητας. Η εμπειρία μας έχει δείξει ότι υπάρχουν πολλοί λόγοι που συνηγορούν υπέρ της χρήσης της Wikipedia, και που συνοψίζονται στους εξής:

- Ανοικτός χώρος. Η Wikipedia είναι ανοικτή στον καθένα για τη δημιουργία και επεξεργασία άρθρων και τη μεταφόρτωση ψηφιακού υλικού, αρκεί ο δημιουργός να ενστερνίζεται τη φιλοσοφία του εγχειρήματος Wikipedia. Μάλιστα, η ελληνική Wikipedia στην αρχική της σελίδα εκτείνει πρόσκληση συμμετοχής σε όλους τους χρήστες, ώστε με την εθελοντική τους συνεισφορά να αναπτυχθεί πέρα από τα 50.000 άρθρα που έχει φτάσει σήμερα.

- Διαχειριστές. Οι διαχειριστές της Wikipedia είναι οι «άγρυπνοι φρουροί» του εγχειρήματος, που πολλές φορές ξαφνιάζουν με την ετοιμότητά τους, είτε για τη συμπλήρωση/βελτίωση/τροποποίηση κάποιας προσθήκης, είτε για τη διαγραφή ακατάλληλου υλικού και την αντιμετώπιση αποπειρών βανδαλισμού. Επιπλέον, είναι πρόθυμοι να συμβουλευθούν, να ενθαρρύνουν και να λύσουν απορίες.

- Ψηλές κατατάξεις (rankings) στις μηχανές αναζήτησης. Όταν υπάρχει άρθρο της Wikipedia για κάποιο θέμα, είναι πολύ εύκολο να βρεθεί: συνήθως θα είναι ανάμεσα στα πρώτα 10 αποτελέσματα απλής αναζήτησης στο Google.

- Εγκυρότητα. Παρά τις αμφιβολίες που εκφράζονται από πολλούς στο θέμα αυτό - ακόμα και από την ίδια τη Wikipedia - η εμπειρία μας έχει δείξει ότι στους κόλπους της επικρατεί η επιμονή στην τεκμηρίωση με την παράθεση παραπομπών από επίσημες πηγές.

- Διαθεματικότητα. Εκτός από την εγκυρότητα των στοιχείων που δίνονται σε ένα άρθρο, σπουδαίο ρόλο παίζει βέβαια και η ορθή χρήση της γλώσσας (ορθογραφία, γραμματική, σύνταξη). Το γεγονός αυτό την καθιστά χρήσιμο εργαλείο «εξάσκησης» στη διαθεματική προσέγγιση ενός θέματος στα πλαίσια της εκπαιδευτικής διαδικασίας (συνεργασία διαφόρων ειδικοτήτων - φυσικός, τεχνολόγος, φιλόλογος κ.ο.κ. - για την «παραγωγή» ενός άριτου άρθρου).

- Μη-δυνατότητα αντιγραφής υλικού από ιστοσελίδες ή άλλες πηγές. Είναι βέβαιο ότι άρθρο που προστίθεται στη Wikipedia και είναι αποτέλεσμα αντιγραφής (άρα και παραβίασης πνευματικών δικαιωμάτων) θα εντοπιστεί από τους διαχειριστές και θα διαγραφεί εντός λίγων ημερών. Για τον εκπαιδευτικό αυτό σημαίνει ότι μπορεί να είναι βέβαιος πως η εργασία του μαθητή του είναι πρωτότυπη, και όχι αποτέλεσμα «αντιγραφής - επικόλλησης».

Η συνεισφορά του Εσπερινού Γυμνασίου – Λ.Τ. Αργοστολίου στη Wikipedia: ΑΠΕ

Το σχολείο μας έχει συνεισφέρει συνολικά 12 νέα άρθρα για τις ΑΠΕ, ενώ έχει προσθέσει υλικό (κείμενο και/ή φωτογραφίες) σε πολλά ακόμη («Βιομάζα», «Ηπιες μορφές ενέργειας» κ.α.). Συγκεκριμένα, μέχρι στιγμής έχουμε δημιουργήσει τα λήμματα σχετικά με ΑΠΕ «Αιολική ενέργεια», «ΔΕΣΜΗΕ», «Ηλιακή ενέργεια», «Ηλιοστάτης», «Φωτοβολταϊκά Σύστημα» και «Μελλοντικός σχεδιασμός ΑΠΕ Νομού Κεφαλληνίας», τα λήμματα στην κατηγορία «Ελληνικοί Νόμοι» για το νόμο που διέπει τις ΑΠΕ «Νόμος 3468/2006» και τους επενδυτικούς νόμους «Νόμος 3299/2004» και «Νόμος 3255/2006». Τέλος, στην κατηγορία «Αιολικά Πάρκα» έχουμε συνεισφέρει άρθρα για το καθένα από τα εν λειτουργία αιολικά πάρκα στο νησί μας: «Αιολικό Πάρκο Μανολάτη-Ξερολίμπα», «Αιολικό Πάρκο Ημεροβίγλι» και «Αιολικό Πάρκο Αγία Δυνατή». Με χαρά διαπιστώνουμε ότι αρκετά από τα άρθρα αυτά έχουν εμπλουτιστεί από άλλους χρήστες.

Το άρθρο «Μελλοντικός Σχεδιασμός ΑΠΕ Νομού Κεφαλονιάς» δημιουργήθηκε το 2007 κατόπιν προτροπής των διαχειριστών, ώστε να καταγραφούν τα στοιχεία για τα αιολικά πάρκα που τότε ήταν σε φάση κατασκευής. Το άρθρο βρίσκεται αυτή τη στιγμή σε συζήτηση για συγχώνευση με το άρθρο για την Κεφαλονιά. Προτείναμε στους διαχειριστές να μην συγχωνευθεί το άρθρο, και αναζητούμε τρόπους για την πιθανή δημιουργία άρθρου ή κατηγορίας στη Wikipedia που θα περιλαμβάνει μελλοντικά σχέδια ΑΠΕ για όλους τους νομούς της χώρας. Φυσικά κάτι τέτοιο θα έχει ανάγκη από συχνή παρακολούθηση και επικαιροποίηση, μόλις κάποιο έργο γίνεται πραγματικότητα, και όταν κυκλοφορούν επίσημα νέα στοιχεία για μελλοντικές κατασκευές. Ενθαρρύνουμε τους εκπαιδευτικούς-σχολεία, τους ειδικούς και γενικούς όσους ασχολούνται με θέματα ΑΠΕ να συνεισφέρουν στις προσπάθειες αυτές της Wikipedia. Ειδικότερα, η κατηγορία «Αιολικά πάρκα» θα μπορούσε να «γεμίσει» λήμματα με τη συνεισφορά χρηστών που έχουν πρόσβαση σε στοιχεία και φωτογραφίες των αιολικών πάρκων ανά την Ελλάδα. Σίγουρα κάτι τέτοιο θα ήταν προς όφελος της διάδοσης των γνώσεων για τις ΑΠΕ σε μεγάλη εμβέλεια.

ΠΑΡΑΡΤΗΜΑ II:

α) Η πηγή του άρθρου «Μασπάλι» (άρθρο στην τοπική εφημερίδα «Κουνόπετρα Ρεπόρτο»

Το παλιό λατομείο στα Μαντζαβινάτα - Το Μασπάλι

Γράφει ο δημοσιογράφος - φωτογράφος **Ευαγγέλιος Τσακίριδης**.

Από ιστορική σελίδα από τις νοτιοανατολικές ηράδες των ναών που υπήρχαν εκεί πάνω και των ναών των Μαντζαβινάτων που είχαν ημερομίσια σε αυτόν τον χώρο.

Ωστόσο, το Μασπάλι, ήταν και είναι στο μεγαλύτερο μέρος ο μόνος τόπος της πεδινής Κωνσταντινούπολης που έχει παλιό υλικό κελιάλλο για να χρησιμοποιηθεί σε οικοδομικές εργασίες. Είναι, άγνωστο ποτέ, οι κάτοικοι αξιοποίησαν από το υλικό μετασκευάσαν το βουνό σε λατομείο. Η πιθανή η εξόρυξη της πέτρα από το Μασπάλι να έγινε κατά τους αρχαίους χρόνους αλλά σε περιορισμένη κλίμακα.

Πάντως στις αρχές του 1900 και μετά το Μασπάλι με τον πέτρινο ογκό του, ο οποίος ανήκει κατά μεγάλο μέρος στην ιδιοκτησία του αρχαίου ναού της Παναγίας της Κοιμήτοσσης, έγινε λατομείο και τροφοδότησε την πόλη Λαδοχώριο στην κατάσταση σπιτιών και δρόμων κτηρίων. Στο τοπικό ιστορικό της δεκαετίας 1930-1940 υπάρχουν αναφορές για δημοπρασίες που αφορούσαν στο λατομείο της Παναγίας, υποχρηματοδοτούμενες από τους επιτρόπους του ναού.

Η εξόρυξη της πέτρας από το Μασπάλι, ήταν μια δουλειά κοπιώδης αλλά επικερδής, μια και το υλικό ήταν απαραίτητο οικοδομικά αλλά και καλλιτέλετο για να φτιαχτούντα χερσινάκια.

Η αφαίρεση του ποταμού υλικού οφείλει μεγάλο αναγκαστικά και καλύτερα που μοιάζουν με κοπή. Βεβαιώνουν δε τον κόπο των παλιότερων που με το σκαρπέλο και το σφύρι εκόβαν την πέτρα και με κόπο την μεταφορά και την πλοήγηση στο Λαδοχώριο.

Προσέλευση για το Μασπάλι

Πριν ελθούν σκάφεις και τρεκίσεις για αυτόν τον χώρο, θα πρέπει να επισημειώσω κατόπιν εντοπισμού του Πολιτιστικού Συλλόγου Κωνσταντινούπολης «Η Κουνόπετρα», με το μέλη των διοικήσεων των, καθώς και με τους επιτρόπους του Ναού της Παναγίας, συζητήθηκε η ύλη αυτού του χώρου και διαπιστώθηκαν και καταγραφίστηκαν τρεκίσεις αξιοποιήσιμες.

Σε κάποιες από αυτές τις συνεννοήσεις βρεθήκαν νοτιοανατολικά και δημοσιότητα συμβόλαια, η Δημόσια Λαδοχώριο, καθώς και αρμόδιος φορέας της Νομαρχίας μας. Λοιπόν, όπως όλοι οι σκάφεις θα θέσει εμένα αιμαρές λόγο που ο χώρος ανήκει στον Ιερό Ναό της Παναγίας του χωριού Μαντζαβινάτων και δεν είναι εύκολο να ξεπρωταίει το δημοκρατικό καθεστώς.

Ο γράφων και οι Γεώργιος Σπύρου Έπικος και ο Παναγιώτης Αδαράς επισκέφτηκαν αρκετές φορές το θέμα, αλλά πάντα υπήρχαν δυσκολίες και η ποιότητα της υλικού ήταν εμποδίζοντας από τα γρα-

ΕΠΙΤΑΝΗΣΙΑΚΗ ΣΥΡΜΑΤΟΥΡΓΙΑ
ΑΤΕΛΕΣ ΠΑΝΑΓΗΣ Σ.Π.Ε.

Βιοτεχνία • Εργαία • Περιβαλλοντική

Κρατικό, Αρτοποιία
Τηλ.: 26710 23500, Fax: 26710 23 710

Αρτοποιία • Ζαχαροπλαστική

Αρτοποιεία

Τηλ.: 26710 93116, Fax: 26710 93116

KUNSTSTOFF

ΕΠΙΧΕΙΡΗΣΙΑΚΗ της

Θ. ΓΑΛΙΑΤΣΟΤΣΙΟΥ - Κ. ΜΙΧΑΛΑΚΟΠΟΥΛΟΥ Ε.Π.Ε.

Συνθετικά Κουφώματα
Επινοήματα Κουζίνας
Επισκευαστικά Πλάκες
Ελαστικοποιημένα Πλάκες
Ντουλάφια και Ρεζινοί

Τηλ.: 26710 26506 • Fax: 26710 23700

Το παλιό λατομείο στα Μοντζιβινάτα - Το Μασόλι

νάτια της γραφειοκρατίας.

Ανελκυστήρες κλίμακες προτάσεις που σιγή χρόνος εκδόσεων και την κατάσταση που επικρατεί η-επικράτους- στο Μασόλι.

1. Θα πρέπει να κληρονομήσει το Μασόλι Τσάνιο Φωτιστικό Κάλυψος.

2. Επειδή έχει επιβληθεί οι πιθανόν να πιασ-ορκία ακρότητα, θα πρέπει να γίνει αρχαιολο-γική έρευνα και εάν αποδειχθεί κάτι τέτοιο, τότε θα πρέπει να τονίσουν άλλα μέτρα.

3. Επειδή τα τελευταία δυο-τρία χρόνια, κλιμα-προσάρτη οι επιτροπές του ναού της Παναγίας οι επισκέψεις ως λατομείο για τις ανάγκες του ναού, αυτό θα πρέπει να σταματήσει ολοκλη-ρωτικά, να βρεθούν άλλος τρόπος στήριξης του ναού, μια και το μεγαλύτερο μέρος του λάρου είναι ιδιοκτησία του.

Όπως είχε διαμορφωθεί το λατομείο ήταν μια δοκατρία, με τους πέτρινοσ ογκώσ προς τα νότια, με το μεγάλο ανόστρωμα, πιασ καπλάλιο με λίγες παραβλάσεις να γίνει ένα χωριός για

ποικίλες υπαίθριες πολιτιστικές εκδηλώσεις και όχι μόνο.

Ποιητικό πως η εξορία της πέτρας, εξήγαγε τον χωριό σφαιρικών κερμάτων τούρκου που θα μπορούσαν να χρησιμοποιηθούν και να απο-τελέσουν από μόνο τους μέρος χρησιμώ και καλλιποητικό σε όποιον θα τούρκοι να υπε-ρβεί τα προβλήματα που υφίστανται και «δέσει» τον χορό από με τον ποιητορο.

4. Θα πρέπει να καθαριστεί ο χώρος, να «υποβάλει» από τις μεγάλες πέτρες που από τα μηχανήματα είναι ετοιμόρροπες, να μελετηθεί σωστά με σκοπούς και στόχους και να γίνει «κατά» έτσι πάντα.

5. Να πληροφορίες στους οι βράνοι με κρυφό φωνη-τορο, καθώς και οι πέτρες που είναι ρηγιμένες στην πλαγιά, ιδίως κατά τους καλοκαιρινούς μήνες, που θέλωσε να ηχοση-κακώσε το χωριό.

6. Από που θα γίνει, καλό είναι να αποπέσει βόση και σιστέιο για τον ποιητορο.
Να υφελθεί και ο Ναός της Παναγίας, που

μετά της κλοπή των εκδόσών του, οι επιτρο-πές και πέρα από τις διαμαρτίες τους, γυ-επιστάσεις «το κακό».

7. Να χαραχθούν ανάγλυφες παραστάσεις ε-σούς βράνους ή όποιον είναι αρικό, με κα-σθητά τρόπο και με θέματα από την τοπ-ιοτορία.

8. Υπάρχουν πολλές προτάσεις και σκε-ακόρη, αλλά αυτές ως προτάσεις οι δει-ροίρα καθώς πρέπει είναι να βρεθεί ο πο-σός, ή ο αριθμός φορές ή και κάποιος η-της που θα κλήμουν να υπερέβει όλα τα εμπ-για να αξιοποιηθεί το Μασόλι.

Εξάλλου, το Μασόλι πρέπει να το γλιτώσει από το ετήσιο της καθημερινότητας, να ιε-ροποιε αξιοσημιόμεινο και έτσι να το αρθρο-σώσι πωδία μας. Είναι ένα κομμά και μια π-ρία που έχει να μας πει πολλά αρμεί να το σ-αξήσει.

Τέλος θα πρέπει να επιβληθεί πως οι Μασ-οπαρμένοι τον ποιητικό, που έχει οραμα-κα-φοβία το πολιτικό κόμμα. Αλλάς για χρι-θα το ληρωθείται καμιά προσπάθεια η και-με κομμητικό και ιδιολογία συμπεριφορά.

Βιβλιογραφία

1. Το κείμενο βασίζεται σε αναφορές των υπα-ρ-χών υπαι.
2. Στο «Αρχαιολογία Έρευνα» του Κοινωνιολο-γικού Μουσείου, Παιδ. Υπουργ. «Η Ιστορία Νέας Ανάπτυξης και ανάπτυξή του χωριών της Επα-ρχίας Κεφαλονιάς», Αθήνα 2003
3. Κεραμεικότα Εργαστ. «Ελλάς» του έτους 7
4. Επίσης, τμήμα από τη σελήρη του επιστολε-ριού αρθρο.

Η γοντεία της Κουνόπετρας

της Ελένης Αντρίμπα Βασιλάκη - Συμμετοχολογία

Είπα κάποτε να λένε οι γόντοι ότι όταν έλπιαν φορημένοι, θύμηντοι, αναταραχ-νοί, κοιμώσαντες τον ορίζοντα από την Κουνό-πετρα, η ένταση του χρόματος της θάλασσας η απειθία της πέτρας με το άσπρο του οφρού και το γυάλινο σκινές του σπινάου, ενωμένο με το κίτρινο του αέρα στην πλάτη και στο πρόσωπο ανακαταμένα με αυτή την πρημία και όλα γίνονται πιο «σκούρα».

Καμιά έτσι κάρικα και η δικιά μου στήλη, η στήλη που οι λέξεις δεν έχουν νόημα.

Καμιά ελπίση δεν είναι αρμεί για να γράψει τα κενά, από τα κενά που η στήλη δεν γράζει, ούτε οι άραφες αναμνήσεις, ούτε τα κρημνά μπροστά να σφραγίσουν, και οι φίλοι δεν κα-τανοούν. Έγραφε η στήλη, μια άνουα ένας παρτίσας, η αίσθηση φηγής ένας περιπέσι-πιο κινώ στη γοντεία της Κουνόπετρας

Το πρώτο πιασ μοναδικό, η καρδιά μου πη-χάρω να τρέβει, και εκεί στα δυο μοναδικά εβω

από τα Μοντζιβινάτα και που είτε η αλω-λοσθήσια της πινακίδα

βήματα από καρδιά με τα συνειδητήρια μου να με βλαμίνουν, μιλιώντας με τον εαυτό μου, ένωσα τα βήματα μου γρήγορα μέχρι που οι πό-μοι της καρδιάς μου εφθάρουν στο ζενιθ, έπερα μέχρι που σταμάτησα από την ελπίση του αήρα και την κακή φυσική μου κατάσταση.

Στο βρόχο μόνο πράσινα χορτάρια κίτρινα και κόκκινα λουλούδια, εκεί πήρα το πρώτο μου χαρμύελο από ένα μικρό σκούλο ένα «θαύρα της φύσης» απαθιόνοιασ με ένα «έδα σε αυτή τη γη μη φοβόσαι», μετά πιο κίνα ο Παρσώρος παρτίστας με χαίρετο με το κλάψι του αυτοκλήτου του, πιο κίνα ο Μπαρής και λίγο μετά ο Δημήτρης ενωόσα ότι είναι κάποιος, μέλος αυτής της κοινότητας, μέλος αυτού του κόσμου, δεν είμαι μόνι.

Με καλή χαρμύελο ένα κομμάτι από το παζλ-άρκιο να παίρνει μορφή, ανόσωνα βλοθία και

συνέχεια με πιο πολύ όρεξη την πορεία μου, υπαρκτός η κοινωνία που να βρω την χαμένη μου παρτίρα καρμεί και εγώ δεν έχω πο.

Τα χρόνια αυτής της παρτίρας γης τα π-μια των σπινών, το ποτήρι με το νερό πε-κάρικα μια γλυκαρμύελη κορμ στην αυλή σπινού της ζώνησους μέσα μου πρώτοσ συνειδητήρια.

Η καρδιά μου πήγαση να σπασεί αλλά η σ-να φασώ στον προκορμό μου δεν με άρτη σταματάω.

Εκείνα τα μάτια μου, τα χέρια μου άνα-διπλάσια, ανόσωνα βλοθία, ο κόσμος στα κ-ρα, η αγάπη, ο θεός, η δύναμη της επι-μής γίας, μια πέτρα στην άκρησ. Κατάλαβα υπαρκτός ένα εναπομείνου λόγου για να σπέρνω έδα όση το χριστόρασι, γιατί η-νοπέρα με το αήρο λίκνορα της με γέρμι-το οβόνοσ της ζωής!

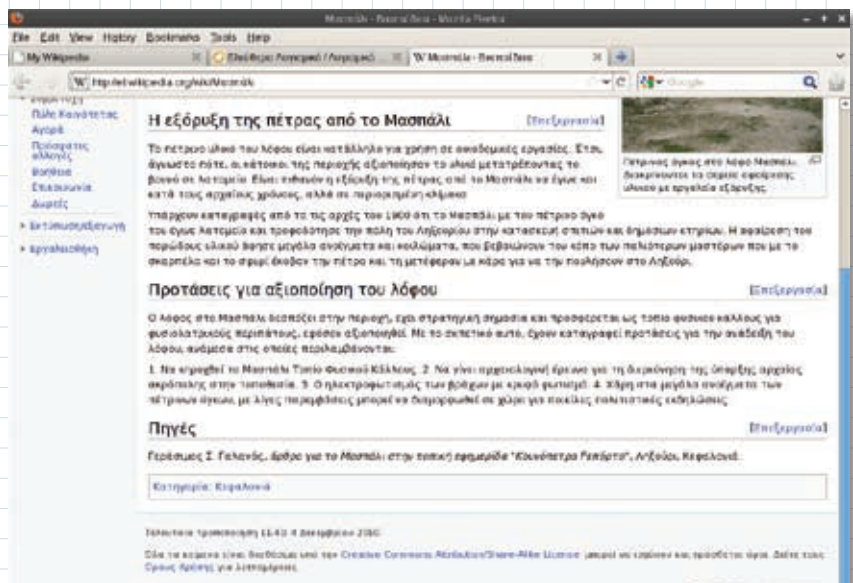
ΠΑΡΑΡΤΗΜΑ II:

β) Το άρθρο «Μασπάλι» στη Wikipedia

Η φωτογραφία είναι δημιουργία της μαθήτριάς μας Τ. Αντωνέλλου (αυτή μου έδωσε και το φύλλο της εφημερίδας).

Παρακάτω φαίνεται και το υπόλοιπο άρθρο, με την πηγή του.

Σύντομα θα προσθέσω άλλη μια φωτογραφία «πανοραμική» του λόφου από απόσταση, για να φανεί και η εντύπωση του «κάστρου» που δίνει από μακριά.

ΠΑΡΑΡΤΗΜΑ ΙΙΙ

Ιδέες για να ξεκινήσετε...!

Για όλους: Χωριά Κεφαλονιάς: Όλοι έχετε κάποια καταγωγή από κάποιο χωριό του νησιού... γράψτε δυο λόγια για το χωριό σας! Βγάλτε και μια φωτογραφία, και προσπαθήστε να βρείτε και βιβλιογραφία (πηγή). Στην Κοργιαλένιο Βιβλιοθήκη υπάρχει πλήθος βιβλίων για την ιστορία της Κεφαλονιάς, μπορείτε να πάρετε στοιχεία από εκεί (θα χαρούν να σας εξυπηρετήσουν).

Για παράδειγμα, από το Δήμο Αργοστολίου λείπουν άρθρα για τα χωριά: Κοκολάτα, Κομποθεκράτα, Μηνιά, Αγκώνα, Δαυγάτα, Διλινάτα, Δράπανο, Φαρακλάτα (το χωριό μου!)... και άλλα πολλά! Σύνολο 365 χωριά έχουμε, και έχουν γραφτεί άρθρα μόλις για 24! Το άρθρο για τη Λακήθρα το γράψαμε εμείς, αλλά λείπει μια ωραία πανοραμική φωτογραφία που να δείχνει την καταπληκτική θέση (και θέα!) του χωριού. Προσθέστε την!

Για τους παπάδες μας: Με χαρά διαπιστώνω ότι υπάρχει ήδη αρκετό υλικό: δείτε το κυρίως άρθρο «Ορθόδοξη Εκκλησία», είναι εκτενέστατο, με φωτογραφίες, βιβλιογραφία και εξωτερικούς συνδέσμους. Έχει όμως και αρκετούς «κόκκινους» εσωτερικούς συνδέσμους, που περιμένουν... εσάς!

Επίσης, το λήμμα «Ι.Μ. Κεφαλληνίας» είναι κόκκινο. Γράψτε το! Το άρθρο «Μονή Αγίου Γερασίμου» υπάρχει, αλλά είναι ελλιπές, και δεν έχει ούτε μια φωτογραφία. Εμπλουτίστε το!

Για τις νοικοκυρές μας: Καταγράψτε παραδόσεις, ειδικά αυτές που έχουν εκλείψει, ή κινδυνεύουν να εκλείψουν: έτσι διατηρούμε ζωντανή την πολιτιστική μας παράδοση! Καταγράψτε παλιές ασχολίες ή επαγγέλματα, όπως έκανε η Π. Αντωνέλλου στο άρθρο της για την παραγωγή αλατιού από τις λίμνες στο Ακρωτήρι Παλικής (λήμμα «Βουνί Κεφαλονιάς»). Γράψτε ένα άρθρο για την κρεατόπιτα, ή άλλο παραδοσιακό πιάτο (μπορούμε ενδεικτικά να χρησιμοποιήσουμε το βιβλίο «Κεφαλονίτικες Ρετσέτες» της Ν. Καμπίση για πηγή). Βγάλτε και μια φωτογραφία το πιάτο σας...

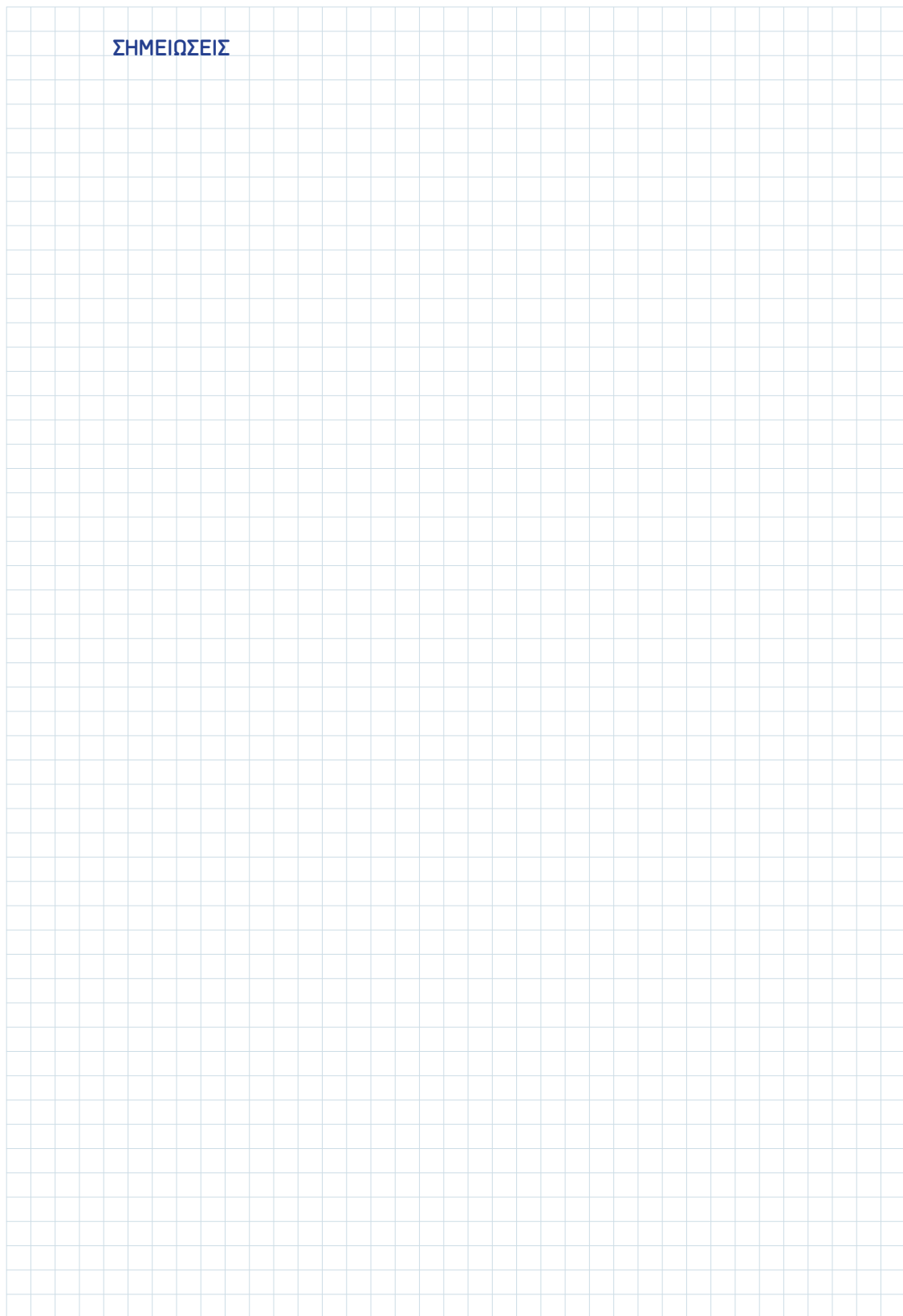
Για τα πιτσιρίκια μας: Γράψτε για τη μουσική που σας αρέσει... π.χ. «ραπ μουσική», «χιπ χοπ μουσική», «ροκ μουσική»... υπάρχουν τα λήμματα, αλλά χρειάζονται τεκμηρίωση το πρώτο, εμπλουτισμό και επικαιροποίηση το δεύτερο και συμπλήρωση κόκκινων συνδέσμων το τελευταίο.

Για τους καθηγητές μας: «Φυσική»: στο λήμμα αυτό, υπάρχουν δυο τεράστιοι πίνακες γεμάτοι κόκκινους συνδέσμους για συμπλήρωση (φυσικές θεωρίες - κλάδοι φυσικής). Στο άρθρο «Χημεία» υπάρχουν 8 κόκκινα. «Λογοτεχνία»: έξι κόκκινοι σύνδεσμοι για τα είδη της λογοτεχνίας. «Αρχαία Ελλάδα»: σε κόκκινο ο σύνδεσμος για τον «Αρχαίο ελληνικό πολιτισμό!» «Μαθηματικά»: ζητούνται επειγόντως λήμματα για «Διαφορικό λογισμό», «Συναρτησιακή ανάλυση», «Μιγαδική ανάλυση», «διακριτά μαθηματικά» και πολλά άλλα...

Οι ιδέες αυτές εννοείται πως είναι απλά και μόνο ενδεικτικές. Και οι κατηγορίες που «σας χώρισα» παραπάνω, δεν είναι καθόλου περιοριστικές: δεν απαγορεύεται ο παπάς να γράψει για ροκ μουσική, ή ο μαθητής για διαφορικό λογισμό! Αρκεί να έχει όρεξη, μεράκι και έμπνευση... και εννοείται, ΠΗΓΕΣ.

Μίνα Θεοφιλάτου - Καθηγήτρια Πληροφορικής / Τεχνολογίας

ΣΗΜΕΙΩΣΕΙΣ

Το τετράδιο διανέμεται ελεύθερα με άδεια:
"Creative Commons: Attribution, Share Alike"

ΕΛΛΗΝΙΚΗ ΔΗΜΟΚΡΑΤΙΑ
ΥΠΟΥΡΓΕΙΟ ΠΑΙΔΕΙΑΣ
ΔΙΑ ΒΙΟΥ ΜΑΘΗΣΗΣ ΚΑΙ ΘΡΗΣΚΕΥΜΑΤΩΝ

Η δράση υποστηρίζεται
από την Εταιρεία Ελεύθερου Λογισμικού/
Λογισμικού Ανοικτού Κώδικα και από το
Εθνικό Κέντρο Τεκμηρίωσης.